

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 119:

Forslag til folketingsbeslutning om mulighed for at pålægge offentlige myndigheder at betale klagers omkostninger i sociale sager.

Af Thomas Krog (SF) og Ole Sohn (SF).

(Fremsat 5/4 2006).

Kl. 13.55

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Med beslutningsforslaget ønsker forslagsstillerne to ting. For det første skal borgere, der har klaget i en social sag, have dækning for omkostninger, og for det andet skal kommuner straffes økonomisk, hvis en afgørelse på det sociale område omgøres af en klageinstans.

Den grundlæggende forudsætning for forslaget er imidlertid forkert. Forslaget forudsætter jo, at borgerne har omkostninger ved at benytte det administrative klagesystem på det sociale område, og at det kræver professionel hjælp at vinde en klagesag, og det er jo simpelt hen ikke rigtigt. Det administrative klagesystem er netop helt gratis. Det koster kun et frimærke, en mail eller et telefonopkald at klage, og borgeren behøver ikke professionel hjælp for at få medhold.

I det administrative klagesystem gælder det, vi kalder undersøgelsesprincippet. Det betyder, at det er klagemyndighedernes ansvar at sørge for, at der bliver indhentet tilstrækkelige oplysninger til at kunne træffe en korrekt afgørelse om den hjælp, borgeren har ret til. En borger, der klager over en kommunal afgørelse til et socialt nævn eller Ankestyrelsen, har derfor ikke behov for professionel bistand, men kan blot sende en klage. Klagemyndigheden skal så oplyse sagen. Så borgeren behøver altså ikke at have nogen udgifter i den anledning.

Regeringen lægger vægt på, at klagesystemet i sociale sager er enkelt og gratis. Det er det i dag, og det ønsker jeg ikke at lave om på. Vi vil ikke risikere, at der kommer en domstolslignende behandling af klagesagerne på det sociale område, hvor professionel bistand forventes som forudsætning for en klage, og hvor parterne forventes selv at fremlægge materiale og argumentere for afgørelsernes indhold, for et sådant system vil jo ikke styrke retssikkerheden for den enkelte borger.

Regeringen er naturligvis enig i, at kommunerne skal træffe afgørelser i overensstemmelse med lovgivningen, og at borgerne så vidt muligt ikke skal have grund til at klage.

En betalingsforpligtelse er imidlertid ikke generelt egnet som et redskab til at sikre korrekte afgørelser på det sociale område. Som det også er anført i bemærkningerne til beslutningsforslaget, så kan der på beskæftigelsesområdet tilbageholdes statsrefusion, hvis kommunerne ikke overholder lovgivningen.

Jeg mener imidlertid ikke, at en sådan model hensigtsmæssigt kan anvendes generelt på det sociale område. Og det skyldes ikke mindst, at der jo er en række områder, hvor der bliver truffet skønmæssige afgørelser. Specielt for så vidt angår sygedagpenge og fleksjob, der fremhæves i bemærkningerne, er det jo en problematik, som forslagsstilleren for nylig har stillet en række spørgsmål om og fået svar på fra beskæftigelsesministeren.

Som det også fremgår af disse svar, er det nu aftalt med forligspartierne bag førtidspensionsreformen, at der skal gennemføres justeringer af reglerne om fleksjob. Konkret vil kravene til dokumentationsgrundlaget i sagerne blive præciseret, og kommunerne gives et yderligere økonomisk incitament til at sikre en korrekt afgørelse.

På disse områder er der altså med førtidspensionsreformen og med aftalen om justering af reglerne om fleksjob taget væsentlige initiativer til at sikre en korrekt sagsbehandling, hvor borgerne inddrages på relevant vis, og hvor dokumentationsgrundlaget skal være i orden. Der er derfor ikke grundlag for at gennemføre en generel ordning på det sociale område, hvor den enkelte kommune skal betale, hvis en kommunal afgørelse omgøres af en ankeinstans.

Derimod har regeringen taget en række andre initiativer, der i den kommende tid vil medvirke til at styrke kommunernes afgørelser. Væsentligst er kommunalreformen. Den 1. januar 2007 samles de hidtidige kommuner i 98 større kommuner. Det vil give en større faglig bæredygtighed, hvor der er personale til og mulighed for en større faglig dybde på de enkelte lovområder. Det giver bedre arbejdsbetingelser for medarbejderne i kommunerne og styrker borgernes retssikkerhed. Efter kommunalreformen kan vi derfor forvente, at alle kommuner har det faglige grundlag for at træffe rigtige afgørelser.

Samtidig får borgerne retskrav på en mere detaljeret begrundelse for valget af den konkrete kommunale indsats, der ydes. Det øger kvaliteten af den enkelte afgørelse. Borgerne får også mulighed for at klage til det sociale nævn, når kommunen træffer afgørelser om eller væsentligt ændrer en beslutning om en konkret indsats. Det øger retssikkerheden.

Ved større reformer som anbringelsesreformen er der sat midler af til uddannelse af sagsbehandlere i kommunerne. Også på den måde styrkes fagligheden.

For også at sikre den politiske bevågenhed i kommunerne er der fra den 1. januar i år indført den regel, at Ankestyrelsens og de sociale nævns praksisundersøgelser skal behandles på et møde i kommunalbestyrelsen. Den enkelte kommunalbestyrelse får dermed kendskab til eventuelle uregelmæssigheder i administrationens praksis og skal altså behandle det og træffe afgørelse om opfølgning på undersøgelsesresultatet.

Endelig vil jeg også nævne, at der i Ankestyrelsen er iværksat projekter, der skal udvikle en metode til benchmarking af kvaliteten i kommunernes sagsbehandling.

Som det fremgår, har regeringen altså taget en række konkrete initiativer, der vil styrke kommunernes sagsbehandling på det sociale område, og regeringen vil derfor afvise dette beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hvis man skal følge ministerens argumentation om, at vi nu får større kommuner og derfor får større retssikkerhed, og at det derfor slet ikke er nødvendigt med omkostningsdækning, må man jo forvente, at nu, hvor skatteområdet er blevet samlet under staten og dermed er blevet så stort, som det jo overhovedet kan blive i Danmark, så vil regeringen tage initiativ til at ophæve omkostningsdækningen på skatteområdet.

Hvad er begrundelsen for, at regeringen mener, at man på skatteområdet, hvor der jo primært er tale om ressourcestærke borgere, der har mulighed for at finde ud af at gå til forskellige rådgivere og få hjælp, skal have omkostningerne dækket, mens man på socialområdet, hvor der er tale om borgere, der står midt i forskellige kriser og har mange andre problemer at slås med, ikke skal have mulighed for at få omkostningsdækning?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg var inde på, at kommunalreformen styrker den faglige bæredygtighed i kommunerne. Men det principielle er jo, at det er gratis at klage i det klagesystem, vi har i dag, og det ønsker jeg at holde fast i, nemlig at det ikke behøver at koste noget for borgeren at klage. Sådan skal det blive ved med at være.

Kl. 14.00

Når man så skal sammenligne med skatteområdet, er der jo nogle andre forhold, der gør sig gældende. Det ene er, at det jo er et væsentligt hensyn, at beskatning betragtes som et tvangsmæssigt indgreb, det vil sige, at man der tager noget fra borgerne, og der, hvor vi taler om tvangsmæssige indgreb over for borgerne på det sociale område, gælder jo så også reglerne om f.eks. gratis advokatbistand og forpligtelse til at sørge for at følge op på det, i forhold til at der er nogle omkostninger, når vi snakker om tvangsmæssige indgreb.

Det andet, der gør sig gældende med hensyn til skatteområdet, er jo skattelovgivningens kompleksitet, altså hvor det kan være svært at fremfinde den dokumentation, der skal til i forbindelse med afgørelse af de sager. Og som jeg orienterede om, er det sådan i systemet på det sociale område, at det er myndighederne, der skal sørge for at indhente de oplysninger til at træffe afgørelser om borgerens situation.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hvad angår kompleksitet, tror jeg efterhånden, at Folketinget har fået lavet så meget lovgivning med så kort mellemrum, at kompleksiteten i høj grad ligner den, der er på skatteområdet. Det er meget, meget svært at finde rundt i lovgivningen på det sociale område. F.eks. har man jo senest lavet den nye forsøgsordning om gældssanerung til udsatte grupper. Den har man sat ind i lovgivningen om eftergivelse af studiegæld. Den måde at lovgive på gør det ikke nemmere for folk at finde rundt. Så det argument forstår jeg ikke. Med skat tager man noget fra folk, mens man i sociallovgivningen giver noget til folk. Det kan man selvfølgelig godt i et eller andet omfang følge. Men mange af de her afgørelser handler jo om, at folk får frataget deres livsgrundlag, at vi i Danmark har et velfærdssamfund, hvor man siger, at vi har et socialt sikkerhedsnet, som folk jo har betalt til over skatten, og så kommer der en afgørelse, ifølge hvilken

man fratager folk livsgrundlaget, enten sygedagpenge eller kontanthjælp, eller fratager dem den fysiske hjælp, der er helt nødvendig for, at de f.eks. kan komme på toilettet eller kan få noget at spise.

Jeg forstår ikke, at ministeren siger, at det ikke er lige så stort et indgreb i folks tilværelse, som at de skal betale 5.000 kr. mere eller mindre i skat.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det kan da være meget voldsomt for den enkelte borger, men det er jo derfor, vi har et klagesystem, hvor det er gratis, hvor det jo netop er nemt for borgeren at klage. Som jeg siger, behøver man ikke at have nogen særlige udgifter forbundet dermed, og derfor er hele udgangspunktet for det beslutningsforslag fra SF's side forkert.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg citerede tidligere et svar fra beskæftigelsesministeren om, at han ikke kunne finde ud af, om det er kommunerne eller nævnet, der har tolket loven rigtigt på sygedagpengeområdet. Det siger lidt om kompleksiteten i det her, som man så åbenbart forventer, at folk selv skal kunne finde ud af at bruge. Jeg vil også sige om det, at det er gratis, at jeg da synes, vi også skal se at få undersøgt, hvor mange af de her mennesker der rent faktisk ud af egen lomme betaler til advokathjælp.

Det er jo ikke noget, de har lyst til, eller noget de gør, fordi de har for mange penge. Det er folk, der er ramt på det sociale område, som alligevel går ud og bruger pengene på advokat, som lovgivningen er i dag. Jeg har også lyst til at komme med et konkret eksempel i stedet for alt det her overordnede snak. Et menneske, som får stoppet sine sygedagpenge af kommunen, får anbefalet at sige, at hvis vedkommende så søger førtidspension på det foreliggende grundlag, så kan den pågældende forlænge sygedagpengene lidt. Vedkommende er ikke berettiget til sygedagpenge eller berettiget til førtidspension.

Men da den pågældende så har fået afslag på førtidspensionen, er der gået så tilpas lang tid, at hun ikke længere kan klage over stoppet for sygedagpenge. Sagen ruller, og ½ år efter kommer afgørelsen fra det sociale nævn, der siger: Du er

ikke berettiget til førtidspension, og derfor kan vi ikke forlænge de sygedagpenge, som du ikke har fået klaget over.

Der er altså gået ½ år, hvor en kvinde har stået uden forsørgelse, fordi hun ikke lige havde fået klaget på den rigtige måde. Det siger lidt om behovet for advokathjælp på det her område.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg håber ikke, at hr. Thomas Krogs meldinger er udtryk for, at SF og hr. Thomas Krog synes, at vi skal lave om på det princip, der gør sig gældende i dag, nemlig at borgeren ikke behøver at have nogen udgifter forbundet med det at klage. Fra regeringens side lægger vi afgørende vægt på, at det er gratis.

Hvad man så i øvrigt vælger at bruge penge på, fordi man selv synes, at man vil noget andet, må jo være op til den enkelte borger selv. Men det afgørende for mig er, at alle har muligheden for at klage, og at det er gratis for borgeren at gøre det, og at det er det offentlige, der skal indhente de oplysninger, der skal til, for at have grundlaget til at træffe en beslutning på.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg synes ikke, ministeren svarede på spørgsmålet. Vi har altså en række mennesker her, som er ramt af den sociale lovgivning, og som vælger at bruge pengene på en advokat. Jeg vil godt høre ministerens vurdering af, hvordan det kan være, om det er, fordi ministeren synes, at man skal smide om sig med pengene.

Kl. 14.05

Jeg vil også godt høre ministerens kommentar til, at der rent faktisk er massevis af eksempler på, at fordi nogle mennesker lige kommer til at søge forkert, fordi de kommer til at sige det forkerte på det forkerte tidspunkt, går de glip af penge.

Det eksempel, jeg prøvede at give, er helt konkret. Der stod et menneske uden forsørgelse i 6 måneder, fordi den pågældende var kommet til at klage over det forkerte på det forkerte tidspunkt. Mener ministeren, det er rimeligt? Det mener ministeren ikke, og det viser noget om et behov for, at der faktisk er nogen til at støtte op om de her mennesker, nogen til at hjælpe de her mennesker igennem et kompliceret system.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jo, men det er jo sådan set det, klagesystemet skal, og jeg synes, det er afgørende, at vi holder fast i de principper, der gør sig gældende. Jeg er i virkeligheden meget forundret over, at SF ønsker at fremme sådan nogle domstolslignende tilstande i det sociale klagesystem, hvor der netop er mulighed for gratis uden omkostninger at klage, og hvor det er det offentlige, der skal indhente de oplysninger, der er nødvendige for at træffe afgørelsen.

Det vil jeg simpelt hen ikke lave om på, fordi jeg mener, at det er den bedste beskyttelse af borgeren, at vi på den måde sikrer, at alle uden omkostninger har mulighed for at klage over en afgørelse.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Det, der får mig op af stolen, er ministerens begrundelser for at afvise det her forslag, at ministeren i ramme alvor kan stå og sige, at landets sociallovgivning ikke er kompleks. Nu har jeg aldrig, heldigvis, vil jeg tilføje, prøvet at være skatteordfører, men jeg vil dog tillade mig så meget som at sige, at der på socialområdet jo er et virvar af love og ordninger, der griber ind i hinanden, ikke mindst på det økonomiske område, og som gør det ganske uoverskueligt for den enkelte borger præcis at vide, hvor vedkommende står. Det er et af problemerne, som vi i øvrigt har været fælles om at lave, da vi har lavet lovgivningen om det.

Den anden begrundelse, ministeren bruger, er, at man jo bare kan gå op og klage. Men vi har jo at gøre med folk, der kan have psykiske problemer, vi har at gøre med folk, der kan være presset personligt, vi har at gøre med folk, der på en eller anden måde jo netop har behov for en social hjælp. De har måske endnu sværere ved i situationen at overskue kompleksiteten.

Det er da ikke urimeligt, at vi, hvis de får medhold, og det er jo kun, hvis de har fået medhold ifølge det her forslag, altså hvis ikke vi har behandlet dem ordentligt, så er med til at betale den regning, der skal til, for at de kan bevise det.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det afgørende her er at se på, hvad det er for nogle principper, der gør sig gældende, når man klager på det sociale område. Der er det sådan i dag, at det er gratis for borgeren, man behøver

ikke at have nogen omkostninger forbundet med det at klage. Og så gælder undersøgelsesprincippet, det vil sige, at man fra offentlig side skal sørge for at indhente de oplysninger, der er nødvendige.

Så der er altså ikke brug for, at man går ud og betaler en advokat for at bistå sig eller på anden vis indhente sagkyndig bistand, og det er det, vi skal forholde os til, og det er det, jeg understreger at vi ikke vil lave om på. Jeg vil ikke være med til at skabe en domstolslignende tilstand, hvor det pludselig skal bero på, om man så har de der udgifter til særlig sagkyndig bistand eller advokathjælp eller lignende, for det synes jeg ikke skal gøre sig gældende på det sociale område.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Men kan ministeren så forklare mig, hvis verden er så perfekt, som ministeren giver udtryk for, hvorfor mange af de her mennesker, som er i den absolut laveste økonomiske gruppe, alligevel bruger penge på at købe advokater i dag, hvor de ikke får noget refunderet. Det er da en mærkelig ting at gøre, hvis det offentlige gør hele arbejdet for en, og hvis man uden videre får sin sag behandlet helt objektivt og fair.

Der er jo noget, der kunne tyde på, at der er nogle, der ikke helt har samme opfattelse af det som ministeren, nemlig de mennesker, der har prøvet det.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det er folk jo i deres gode ret til at vælge at gøre. Det, der er vigtigt, er, om det er nødvendigt at have nogle udgifter for at klage på de sociale områder eller det ikke er. Og der synes jeg, det er vigtigt at holde fast i, at det skal være sådan, at det ikke er nødvendigt, at der netop er den her mulighed for at klage uanset ens situation, og det ønsker jeg ikke at lave om på.

Det er da klart, hvis man begynder at slå ind på SF's tankegang, hvor jeg altså som sagt synes, at forudsætningen for forslaget er helt forkert, så opstår der da en risiko for, at vi får de der domstolslignende tilstande, hvor det kommer til at spille en rolle, om man har købt sig til en eksperise og til noget hjælp og støtte udefra.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ministeren. Vi går nu til ordførerrækken. Og den første ordfører er fru Inge-Lene Ebdrup.

Kl. 14.10

Inge-Lene Ebdrup (V):

Da Venstres ordfører, hr. Hans Andersen, ikke kan være til stede under dette punkt, vil jeg fremføre følgende på hr. Hans Andersens vegne: SF ønsker med dette forslag at pålægge offentlige myndigheder at betale klagers omkostninger i sociale sager. Venstre kan ikke støtte forslaget, idet det administrative klagesystem i forvejen er gratis for borgeren. Samtidig har regeringen taget en række initiativer, der skal medvirke til at forbedre sagsbehandlingskvaliteten i kommunerne.

Der er bl.a. gennemført et projekt om retssikkerhed og formidling, der kan gøre sagsbehandlingen lettere for de ansatte i kommunerne. Bl.a. er der udgivet en pjece, der beskriver rettigheder og klagemuligheder for borgerne. Endvidere er der vedtaget en anbringelsesreform, der også strammer op på kravene til kommunerne, og Ankestyrelsen får her også flere beføjelser.

Men vigtigst af alt vil jeg fremhæve kommunalreformen. Den vil en gang for alle placere et entydigt ansvar. Vi kommer til at undgå gråzoner og ansvarsforflygtigelse. Den kommunale sagsbehandling vil blive styrket, og kvaliteten bliver bedre med de nye kommuner.

Det ligger mig også særligt på sinde at nævne, at vi opretter den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation, VISO, der kan opsamle viden og rådgive i de meget specialiserede og komplicerede sager. Jeg tror, det vil være med til at give et løft af den faglige kvalitet på socialområdet. Og det er blot nogle af de initiativer, der er blevet taget for at forbedre retssikkerheden. Vi har i dag et velfungerende ankesystem, hvor alle borgere kan klage, hvis de føler sig forkert behandlet, eller hvis de mener, at en afgørelse er forkert. På den baggrund kan Venstre ikke støtte beslutningsforslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. René Skau Björnsson

René Skau Björnsson (S):

Jeg har med interesse læst forslagsstillernes bemærkninger til det her beslutningsforslag, og jeg må sige, at det, der rystede mig mest, var den udvikling i klagesager vedrørende sygedagpenge, der bliver skitseret. Det er dybt bekymrende, at Det Sociale Nævn i 2005 har fastslået, at kommuner i Nordjyllands Amt i over halvdelen af

tilfældene har foretaget en fejlurdering i klagesagerne. Og som forslagsstillerne ganske rigtig pointerer, har vi at gøre med en gruppe mennesker, som i forvejen har svært ved at få enderne til at nå sammen i det daglige budget, ikke mindst hvis kommunen på et fejlagtigt grundlag har taget deres forsørgelse fra dem. Og derfor kan den sidste udvej, en klagesag, samtidig være en umulig udvej, fordi man selv skal betale, uanset udfaldet af klagesagen.

Vi Socialdemokrater vil selvfølgelig gerne være med til at se nærmere på det her forslag, så vi sikrer, at de svageste i samfundet ikke bliver trampet yderligere på, mens de allerede ligger ned. Vi ser umiddelbart positivt på at overføre reglerne om fri proces til også at gælde sociale sager.

Vi skal selvfølgelig være sikre på, at det her er den rigtige vej at gå. Vi skal under udvalgsarbejdet have belyst det og vurderet fordele og ulemper nærmere. Vi vil også have belyst tallene fra Nordjylland nærmere, ligesom vi har brug for en analyse af, hvordan det ser ud på landsplan, hvordan det ser ud med den gruppe, forslaget her omhandler, mængden af klager til kommunerne, mængden af omstødte domme i Det Sociale Nævn osv. Vi har brug for et klarere billede af, om en betragtelig gruppe mennesker nærmest tvinges til tavshed på grund af urimelige økonomiske omstændigheder. Viser det sig at være tilfældet, så støtter vi Socialdemokrater meget gerne op om forslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Pia Kristensen.

Pia Kristensen (DF):

Dansk Folkeparti er ligesom SF optaget af borgernes retssikkerhed. Vi harmes også, når vi ser, at der er en stigning i antallet af klagesager om sygedagpenge, der har fået helt eller delvist medhold i Det Sociale Nævn. Vi harmes også, når kommunernes afgørelse bliver ændret på grund af fejlskøn og dårlig sagsbehandling, når en borger ikke får et skriftligt svar med en begrundelse for et afslag, når kommunerne undlader at indhente tilstrækkelige oplysninger og meget mere. Og det er selvfølgelig en uacceptabel udvikling, at der er kommuner, der ikke lever op til deres ansvar, hvad angår områder, der omfatter førtidspension, fleksjob, hjælpemidler og hjemmehjælp.

Jeg vil sige, at jeg tror aldrig nogen sinde, at vi kan få et klagesystem, som er hundrede procent fejlfrit, hverken det, vi har i dag, eller for den sags skyld et system, som SF ønsker at indføre med dette beslutningsforslag. Der sidder mennesker og behandler sagerne. Men vi skal selvfølgelig gøre alt, hvad vi kan for at forbedre borgernes retssikkerhed, så der sker så få fejl som muligt. Og det skal vi gøre løbende. Jeg synes, at netop borgernes retssikkerhed har været i fokus i de senere år, og der er taget en række initiativer, som skal sikre, at sagsbehandlingen får en højere kvalitet. Der er også mere åbenhed, så borgeren er mere aktiveret i sin egen sagsbehandling.

Kl. 14.15

Lad mig først og fremmest nævne kommunalreformen, der er blevet nævnt før i dag, hvor vi mener, at vi vil få nogle fagligt mere bæredygtige kommuner. Dermed styrkes sagsbehandlingskvaliteten, og retssikkerheden øges, alene fordi borgerne skal henvende sig ét sted, hvis de skal have hjælp, og det er i kommunen.

Med lovforslag nr. L 82, som vi vedtog i februar måned, får borgerne retskrav på en mere detaljeret begrundelse for valget af den kommunale indsats. Når kommunerne har truffet afgørelse om en borgers ret til et tilbud efter den sociale lovgivning, så skal afgørelsen indeholde en beskrivelse af formålet med den beslutning, som er valgt fra myndighedernes side, og som noget helt nyt får borgeren ret til at klage, hvis kommunen ændrer beslutningen.

For at sikre sagsbehandlingskvaliteten politisk bevågenhed skal praksisundersøgelser fra 1. januar 2007 behandles i et møde i kommunalbestyrelsen i den kommune, der er blevet undersøgt.

Med hensyn til fleksjob er der her i april måned fremsat et lovforslag, L 233, hvor kravene til dokumentation vil blive præciseret.

Sidst, men ikke mindst forventes det, at den nye sygedagpengelov bliver vedtaget i denne folketingssamling. Med den følger en lovgivning understøttet af en bekendtgørelse og en vejledning, der gør det nemmere for så vel kommuner som ankemyndigheder at administrere sygedagpengeområdet.

Så jeg mener faktisk, at vi på nuværende tidspunkt har taget mange initiativer i den rigtige retning.

Vi har i Dansk Folkeparti selvfølgelig drøftet SF's forslag, for som sagt er vi også optaget af

borgernes retssikkerhed. Det, vi kan frygte ved det her forslag, er, at vi kan risikere, som socialministeren tidligere har sagt, at vi vil få nogle domstolslignende behandlinger af klagesager, og det ønsker vi ikke.

Vi skal tænke på, at mange af de klager, der bliver behandlet, er skønssager. Vi mener, at det klagesystem, vi har i dag, er bedst for borgerne. I dag kan borgerne klage over en afgørelse til det sociale nævn eller Ankestyrelsen. De skal blot indsende en klage, og der er ikke behov for professionel bistand. Det er anklagemyndighedens ansvar at sørge for, at der bliver indhentet tilstrækkelige oplysninger, så myndighederne kan afgøre, hvilken hjælp borgeren er berettiget til. Vi mener, at det er et enkelt og et gratis klagesystem, og det ønsker vi at bevare.

Her til sidst vil jeg blot sige, at jeg faktisk synes, vi skal afvente resultaterne af de helt konkrete initiativer, der er taget. Men vi skal selvfølgelig følge op, hvordan de kommer til at virke i praksis, før vi i Dansk Folkeparti vil tage yderligere stilling til justeringer og ændringer af lovgivningen.

På den baggrund afviser vi beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg kan undre mig over, at Dansk Folkeparti siger, at der ikke er behov for det her. Møder Dansk Folkepartis ordfører ikke de mennesker, som frustrerede og afmægtige står i systemet og beder om gode råd, beder om hjælp? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål drejer sig om de fleksjob, fru Pia Kristensen snakker om. Med hensyn til fleksjob er vi sammen om en aftale, der siger, at det kan motivere kommunerne, hvis det er sådan, at de er for dårlige til sagsbehandlingen, at det kan koste noget økonomisk, hvis de så at sige visiterer folk til et fleksjob.

Kan det ikke gælde omvendt? Kan det ikke gælde sådan, at hvis man er for langsom, hvis det ikke er noget, der koster staten penge, men noget, der koster borgeren penge, så kan det også motivere kommunerne til at behandle folk rigtigt? Hvorfor er det kun staten, der skal nyde godt af det? Hvorfor skal man ikke tage hensyn til borgerne, hvis kommunen går i den anden retning?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Nu har jeg ikke direkte brugt det udtryk, at der ikke var behov for at se på det her område, for det er der i allerhøjeste grad.

Vi modtager også mange henvendelser fra borgere, som klager over, at de har fået et afslag uden en egentlig begrundelse. Det er faktisk det, de fleste klager til os går ud på. Selvfølgelig skal der strammes op, og det mener jeg faktisk også vi har gjort ved, at vi har søsat nogle initiativer.

Nu har der været en debat tidligere i dag om en retssikkerhedskommission, jeg hørte lidt af den, og jeg hørte henedefra, at der blev sagt, at man ikke skal lave nogen store kommissioner og syltekrukker, men hellere iværksætte nogle konkrete tiltag. Det er vi i Dansk Folkeparti enige i. Hvis vi ser, at der er nogle problemer, så vil vi hellere gå ind og gøre noget konkret.

Kl. 14.20

Med hensyn til fleksjobbene er det da et problem. Alene af den grund er Dansk Folkeparti ikke med i forliget om førtidspensionsreformen, for vi så, at der kunne blive nogle problemer, for mennesker i dag skal virkelig være meget, meget svage for at få en førtidspension, og der er jo heller ikke job nok til dem ude i kommunerne.

Men SF sidder jo i forligskredsen, og der kan man jo så prøve at rette op på de skævheder, der er på det område.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Der kommer hele tiden de her svar, at hvis der er noget konkret, så må vi se at få rettet op på det. Jamen hvilke konkrete ting er det Dansk Folkeparti ønsker at se? Altså, man kan næsten bare sige til. Jeg kender en bred, bred, bred vifte af konkrete sager med konkrete problemer. Det kan være alting, der er problemet. Nogle får ikke den skriftlige afgørelse, så de overhovedet kan klage. Nogle får ikke klagevejledningen med. Nogle gange er kommunerne for længe om at genbehandle sagerne. Nogle gange er der ikke partshøring. Nogle gange henviser man til forkerte paragraffer. Jamen alting findes.

Som borger er man fuldstændig afmægtig, hvis man får en afgørelse uden begrundelse, får en henvisning til forkerte paragraffer osv. Der er det, man som borger har brug for advokathjælp. Derfor er der rigtig, rigtig mange borgere, som faktisk går til en advokat for at få noget hjælp til at få deres sag behandlet.

Kan Dansk Folkeparti ikke se, der er et behov for det?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Vi vil fastholde, at vi er glade for det system, vi har i dag, fordi det er let tilgængeligt, og så er det gratis. Det ønsker vi ikke at ændre på.

Vi modtager også mange konkrete sager, og jeg har prøvet at opgøre, hvad det er for nogle sager, der havner på mit skrivebord. Den største procent udgøres faktisk af borgere, som har fået et afslag, men de har ikke fået en begrundelse for, hvorfor de har fået det afslag, og der medfølger aldrig en klagevejledning. Så står de der og spørger: Hvad gør vi så? Det kan vi da ikke lave om på med lovgivning. Vi må jo ud og have fat i de sagsbehandlere, i de mennesker, der har med de her ting at gøre, og fortælle dem, at sådan og sådan er praksis altså.

Det lovforslag, vi vedtog i februar, L 82, strammer jo netop op på hele det her område, ved at kommunalbestyrelserne fremover meget detaljeret skal beskrive, hvilken ydelse der skal gives til den enkelte borger, og ændrer kommunen på det forhold, kan vedkommende henvende sig til det sociale nævn og klage.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er sådan set enig i intentionen om, at det sociale område og klagesystemet og den måde, det fungerer på, ikke bør udvikle sig til at være domstolslignende, og at det er en kedelig udvikling, hvis man er nødt til at have advokat for at få sin ret på det sociale område.

Men problemet er jo, at flere og flere oplever det sådan. Vi kan se, at mange af de organisationer, der arbejder på området, både patientorganisationer og forskellige brugerorganisationer, fagforeninger osv., opruster med bisiddere, socialrådgivere, jurister osv. for at hjælpe deres medlemmer. Hvad vil Dansk Folkeparti gøre for at imødegå den udvikling? Altså, man har jo i mange år sagt, at nu tager vi et område ad gangen, kigger på det og prøver at løse retssikkerheden der. Man har i mange år sagt, at så strammer vi op på de formelle ting osv., men det har jo ikke hjulpet. Tværtimod ser det ud, som om udviklingen bliver værre og værre. Så hvad vil Dansk Folkeparti gøre?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Vi har jo allerede gjort noget ved at tage nogle helt konkrete initiativer, og så må vi jo håbe på, at de sagsbehandlere, de socialrådgivere, der sidder ude på socialforvaltningerne, bliver efteruddannet, at de bliver opkvalificeret til den opgave, de skal varetage, så de magter opgaven.

Da vi forhandlede anbringelsesreformen, var satspuljepartierne meget enige i, at det var utrolig vigtigt, at sagsbehandlerne på området blev efteruddannet og opkvalificeret, og der blev faktisk sat midler af til det, for der var jo netop eksempler på, at der havde været en masse fejlbehandling på hele anbringelsesområdet.

Vi må jo gøre det samme på alle andre områder, og det er der sat penge af til, vi er i fuld gang med det derude.

(Kort bemærkning).

Line Barfoed (EL):

Jeg er meget enig i, at flere penge til kommuner og efteruddannelse af sagsbehandlerne klart er en fordel. Man kan så undre sig over, at man giver nogle penge med den ene hånd, og med den anden hånd er regeringen og Dansk Folkeparti så ude og stramme utrolig meget på kommunerne, så de ikke har penge.

Anbringelsesreformen rummede jo også en detailstyring, som partierne, når vi snakker kommunalt selvstyre, synes går for langt, men det kan man jo så afveje over for hinanden. Selv om man siger, at lige på anbringelsesområdet sætter vi penge af til efteruddannelse, så er der jo en masse andre områder inden for det sociale, hvor det, der sker i øjeblikket, altså er, at de, der er så heldige at være medlem af en patientorganisation, fagforening osv., muligvis kan trække på nogle bisiddere. Dermed får man en udvikling i retning af, at folk skal have en advokat eller en socialrådgiver med for at få deres ret.

Hvad vil Dansk Folkeparti gøre i forhold til den udvikling? Der er det jo ikke nok med efteruddannelse på anbringelsesområdet.

Kl. 14.25

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Vi så helst, at der slet ikke var nogen grund til at klage over de afgørelser, der bliver truffet af kommunerne, men jeg tror også, at man aldrig nogen sinde kan lave et perfekt system, som er hundrede procent fejlfrit, for som sagt er det mennesker, der sidder ude bag skrivebordene

og behandler de sager, og mennesker er forskellige.

Jeg har selv fungeret som bisidder i flere sager, og det, jeg har mødt af problemer, er, at der ikke har været nogen forståelse mellem sagsbehandleren og klienten, at der har været en dårlig samtale de to personer imellem, og hvis det først starter skævt, så vil det gå skævt. Jeg tror, det har meget stor betydning, at det personale, der skal tage sig af den her opgave, er klædt godt på til opgaven. Det må være det første skridt.

Så vil jeg sige: Det er kedeligt, vi har alle de klager, men det viser jo så også, at klagesystemet faktisk virker. Folk bruger vores klagesystem, og det er godt.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Jeg giver ordet til den næste ordfører, hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Forslaget forudsætter, at borgere har omkostninger ved at benytte det administrative klagesystem på det sociale område, og at det kræver professionel hjælp at vinde en klagesag over det sociale system. Det er simpelt hen ikke rigtigt. Det administrative klagesystem er netop helt gratis. Det koster kun et frimærke, en mail eller et telefonopkald at klage, og borgeren behøver ikke professionel hjælp for at få medhold.

I det administrative klagesystem gælder undersøgelsesprincippet, og det betyder, at det er klagemyndighedernes ansvar at sørge for, at der bliver indhentet tilstrækkelige oplysninger til at træffe en korrekt afgørelse om den hjælp, borgeren har ret til.

En borger, der klager over en kommunal afgørelse til et socialt nævn eller til Ankestyrelsen, har derfor ikke behov for professionel bistand, men kan blot sende en klage. Klagemyndigheden skal så oplyse sagen, og borgeren behøver altså ikke afholde udgifter i den sammenhæng.

Regeringen lægger også vægt på, at klagesystemet i sociale sager er enkelt og gratis, det er det i dag, og det ønsker vi fra konservativ side ikke at lave om på. Vi vil ikke risikere en domstolslignende behandling af klagesagerne på det sociale område, hvor professionel bistand forventes som en forudsætning for en klage, og hvor parterne forventes selv at fremlægge materiale og argumentere for afgørelsernes indhold. Konsekvensen bliver over år, at man så skal have professionel hjælp, og at det offentlige bliver ens modstander. Vi ønsker ikke at havne i den situa-

tion, og derfor kan vi ikke støtte det forslag, som SF har fremsat.

Sagen er, at i dag ligger ansvaret hos kommunen og hos klageinstansen. Med det her forslag flytter man det ansvar over til borgeren, hvorefter det bliver borgeren, der på sigt står med hele ansvaret, og så er borgeren pludselig i den situation, at han er nødt til at have professionel hjælp, at han er nødt til at få store økonomiske omkostninger ved at føre en klagesag.

Jeg tror ikke, at det er det, som SF ønsker at opnå, men det er præcis det, der vil blive konsekvensen af det her forslag, og derfor stemmer vi imod.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Hvis det sidste er begrundelsen for, at Det Konservative Folkeparti stemmer imod, så har jeg da en forhåbning om, at vi kan nå til enighed, for hvis bekymringen skyldes det, så må vi kunne skrive os ud af det.

Det, der er SF's hensigt med forslaget her, er jo at sikre de mennesker, som i dag kommer i klemme i systemet, de mennesker, som i dag ikke kan få den vejledning i systemet, som de har brug for. Der er en række mennesker, som ikke er klar over, hvordan de her lovgivninger virker, som faktisk har brug for hjælp til bare at finde ud af, hvad det er for nogle ting, de skal klage over.

I den forbindelse vil jeg gerne spørge Det Konservative Folkeparti: Hvis vi kan få frygten væk for, at det her skal udvikle sig til, at der kræves advokathjælp for at kunne klage, er Det Konservative Folkeparti så med på ideen om, at man faktisk skal have dækket sine omkostninger?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

SF er velkommen til at forsøge, men jeg kan da røbe allerede nu, at det ikke vil lykkes, for det er helt sikkert det, der vil blive konsekvensen.

KL 14.30

Når borgerne har vanskeligt ved at forstå eller få indsigt i eller har behov for hjælp til at få indsigt eller forståelse for noget, så ligger ansvaret hos kommunen, hos klageinstansen. Vi vil ikke være med til at skabe et system, hvor borgeren pludselig bliver en modpart til det offentlige, og hvor man på begge sider hyrer advokater for at føre sager imod hinanden. Det ønsker vi ikke.

Vi er meget tilfredse med det system, vi har i dag, der faktisk går ud på, at kommunen har pligten til at få sagen helt oplyst, få alle synspunkter frem, få alle relevante indstillinger med og på den baggrund træffe en beslutning ud fra, hvad der hjælper borgeren bedst muligt.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Det er en stor tillid til kommunerne.

I den aftale om fleksjob, der er indgået for nylig, som vi snart skal lovgive om her i Folketinget, er jo bl.a. De Konservative med til at sige, at hvis kommunerne ikke gør det ordentligt i forhold til fleksjob, så følger der en straf, i og med at man ikke får den refusion til fleksjobbene. Det skulle motivere kommunerne til at gøre det ordentligt. Det vil sige, at hvis en kommune er for hurtig i forhold til en borger og siger fleksjob, så kommer vi og tager pengene fra den. Men er en kommune for langsom, kan der nu gå årevis – også der har jeg eksempler på, at der kan gå 3, 4, 5 og 6 år, hvor en kommune ikke tilkender fleksjobbet – og så har borgeren ikke mulighed for at komme og sige: Hov, nu skal kommunen faktisk betale noget. Så er der ikke den motivation for kommunen til at tænke: Vi risikerer noget.

Det her gør kun noget, når det er for hurtigt, hvis det er i forhold til staten, men er det borgeren, det går ud over, så risikerer man ingenting. Er det ikke uheldigt at stille det op på den måde?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Nu kan jeg forstå, at hr. Thomas Krog tager forskud på en helt anden diskussion, der kommer senere her i Folketinget.

Det, vi diskuterer i dag, er sådan set det beslutningsforslag, som hr. Thomas Krog selv har fremsat i Folketinget, og hvis hr. Thomas Krog ønsker den anden diskussion, så må han stille et forslag om det eller afvente, at der kommer et forslag fra regeringens side. Vi er nødt til at forholde os til de forslag, der ligger på bordet, og det, der ligger her, er et forslag, der forudsætter, at man har omkostninger ved at klage. Det har man ikke, og dermed skal man heller ikke have dækket sine omkostninger, for i det omfang vi åbner op for det, får det den konsekvens, som jeg har skitseret tidligere.

Det, man jo kan se, også af de bemærkninger, som SF selv har skrevet, er noget, som selvfølgelig virker helt grotesk. I en 4-års-periode har kla-

geinstansen fundet fejl i den kommunale sagsbehandling fra 18 pct. helt op til 54 pct., og den markante stigning er selvfølgelig uacceptabel. Jeg ved ikke, hvad der ligger til grund for den, men umiddelbart virker det jo helt mystisk, at den stiger på den måde.

Men vi skal huske, at det, der ligger i det her, er: De 54 pct. har fået ret uden anden meromkostning, end hvad det koster at sætte et frimærke på brevet.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Gid det var så vel. Men mange af dem, der klager, har jo fået hjælp, enten fra deres fagforening, patientorganisationer eller andre, som har været nødt til at opruste med bisiddere osv., eller de har selv ofret udgiften til en advokat eller er gået til en advokat og har fået retshjælp, og advokaten har så hjulpet dem nærmest gratis, for det er der jo en del advokater, der gør rundtomkring.

Det, jeg gerne ville høre om, var, hvorfor vi, hvis vi følger hr. Tom Behnkes argumentation – og jeg synes jo, det lyder vældig prisværdigt, at borgerne skal kunne klage, og at vi ikke skal have domstolslignende tilstande – så på skatteområdet skal have en omkostningsdækningsordning, for regeringspartierne har jo i den tidligere regerings tid været med til at indføre og få forbedret under denne regering, at man får dækket udgifter til advokat og revisor i forbindelse med skattesager.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Det, som jeg gerne vil fastslå, er, at det ikke bør være forbundet med omkostninger, og i det omfang at det på nogle områder bevæger sig i den retning, er det ikke hensigten, og så bør der i stedet for et sådant forslag strammes op dér. Det bør til enhver tid være således, at de offentlige myndigheder, kommunerne, ankeinstanser osv., er dem, der har pligten og ansvaret. Vi skal ikke flytte ansvaret over til borgeren, og det er det, man gør med beslutningsforslaget her, og det er derfor, vi siger nej til beslutningsforslaget. Hvis man så i øvrigt mener, at det generelt er sådan, at det udeomkring er nødvendigt, at man har en advokat – det er det ikke, vil jeg godt lige understrege, men hvis det var det – så må man tage fat på det i stedet for og gå ind og sige, at så skal borgeren have sine udgifter kompenseret.

Næ, så skal vi have reduceret det behov, som borgeren tilsyneladende føler.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det ville være rigtig godt, hvis vi kunne enes om de konkrete redskaber, så vi får reduceret det behov, som borgerne og deres organisationer oplever. Jeg synes, det kunne være rigtig godt, hvis vi får diskuteret det under de drøftelser, vi tidligere i dag har aftalt at have i Retsudvalget.

Kl. 14.35

Men jeg mangler stadig væk at få den del af svaret, der handler om: Hvorfor så på skatteområdet? Hvad er grunden til, at Det Konservative Folkeparti meget aktivt støtter, at når det drejer sig om skattesager, og om, hvorvidt man skal betale 10.000 kr. mere eller mindre i skat, så skal borgeren have mulighed for at få dækket sine udgifter til advokat og revisor, men når det er en sag, der drejer sig om selve ens livsgrundlag, om, hvorvidt man overhovedet har penge til at betale husleje og købe mad for, eller hvorvidt man overhovedet har fysisk hjælp til at hjælpe en, så man kan komme ud af og op i sengen osv., så skal man ikke have dækket omkostningerne?

Det er bare den forskelsbehandling, jeg gerne vil have forklaret; ikke om det ene eller det andet er rimeligt, men hvorfor denne forskel?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Forskellen består bl.a. i, at når vi taler om de sociale sager, er der typisk tale om, at man foretager et skøn i den konkrete situation og vurderer: Hvad er behovet her, hvad er det for hjælpeforanstaltninger, der konkret kan sættes ind for, at borgeren får den bedst mulige hjælp? Når vi taler skattelovgivning, er det jo langt mere eksakt, hvad der er op og ned, hvad der er rigtigt, og hvad der er forkert. Det er derfor, der ligger den forskel i det her.

På det sociale område har vi det gode princip, at det er myndighederne, der skal sørge for at træffe den rigtige beslutning, og det er myndighederne, der skal sørge for, at grundlaget er til stede at træffe beslutningen på. Det ønsker vi ikke at lave om på.

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Martin Lidegaard (RV):

Man kan nogle gange få den tanke, at vi ikke bor i det samme land, selv om vi er i det samme Folketing, for virkeligheden derude er jo, at selv om det offentlige har ansvaret, og selv om det offentlige heldigvis oftest giver folk den behandling, som folk har krav på, så sker det altså også utrolig tit, alt, alt for tit, at borgerne ikke får den behandling, de har krav på og ret til; at det offentlige fejlvurderer situationen.

Så kan man klage, men det er det offentlige, der igen kan lave fejl – og som laver fejl. I dag er situationen den, at hvis man som borger kommer i den situation, så skal man ud og låne penge – for man har typisk ikke nogen penge, når man er i den situation – og for egen regning hyre advokat og bistand og fagforeningshjælp, hvad man nu kommer af sted med, og hvis man så skulle gå hen og få ret og det er det offentlige, der har taget fejl, så kan man altså starte med at bruge den første sum, man har fået hjem på at klage, til at betale sin advokat med, fordi det offentlige ikke har nogen som helst forpligtelse til at stå til ansvar for det forkerte valg, det offentlige har foretaget.

Derfor må jeg sige, at det for mig, hvis det i hvert fald er borgerens retssikkerhed, man er bekymret for, altså giver god mening at følge nogle af de ideer, der ligger i SF's beslutningsforslag, nemlig at man selvfølgelig kompenserer, hvis vel at mærke borgeren får ret. Hvis borgeren ikke får ret, skal det selvfølgelig ikke kompenseres, for så ville vi få et helt uoverskueligt klagesystem.

Det er jo at lukke øjnene for virkeligheden, hvis man siger, at der ikke kan være interessemodsigninger mellem borgeren og systemet, for det er der.

Derfor vil jeg gerne takke SF for at have fremsat det her beslutningsforslag. Det ligger i tråd med diskussioner, vi har haft af mange omgange, og jeg føler, at der har været en god forståelse mellem SF og Enhedslisten og De Radikale undervejs, har jeg hørt, også om det her spørgsmål om, at vi selvfølgelig bør give folk mulighed for at klage på en ordentlig måde, så vi kan få en ordentlig retssikkerhed her i landet.

Så vi går altså positivt ind i behandlingen af forslaget.

Formanden:

Tak til hr. Martin Lidegaard. Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Jeg er sådan set meget enig med meget af det, som både ministeren, fru Pia Kristensen og ordførerne fra Venstre og De Konservative har sagt om, at det ikke er en ønskelig udvikling, at det skal være nødvendigt at have advokat for at få ret på det sociale område, og at vi ikke skal til at have domstolslignende tilstande. Jeg synes absolut ikke, det er ønskeligt. Jeg synes absolut, det bedste ville være, at folk kunne være sikre på at få en god behandling, og hvis der skete fejl, så ville der blive rettet op på det i ankesystemet. Det ville klart være én fordel.

Jeg synes, at der er mange og store retssikkerhedsproblemer på det sociale område, hvilket vi også har diskuteret tidligere. Jeg synes, at den bedste måde, hvorpå vi kunne gå ind i forhold til det, er en retssikkerhedskommission, hvilket jeg har foreslået, så vi kunne høre mange, der har forstand på området, komme med forskellige bud, og så vi kunne se på, hvad man gør i andre lande. Vi kunne få forskellige løsninger.

Derfor håber jeg også, at vi kan tage SF's forslag med ind i de drøftelser, som vi forhåbentlig får i Retsudvalget om, hvad vi kan gøre, og hvad der er af mulige løsninger. For problemet er jo, at udviklingen i dag går den vej. I dag sker der det, at flere og flere organisationer opruster med bisidder, enten ved at ansætte jurister og socialrådgivere osv. eller ved at uddanne en række af deres frivillige på forskellige kurser, så de kan yde bisidderbistand. Og der sker det, at folk, der ikke er så heldige at være medlem af en organisation, der kan yde dem bisidderbistand, så prøver selv at få noget juridisk bistand eller socialrådgiverfaglig bistand.

KI. 14.40

Der er ingen tvivl om, at der er langt større sandsynlighed for, at man får sin ret, hvis man har noget sagkyndig bistand til at bistå sig, end hvis man ikke har det. Mange føler sig så utrygge, når de skal op på socialkontoret, at de føler det som en ekstra sikkerhed at have en bisidder med, også selv om det måske er en, der ikke har nogen faglig baggrund for at være med. Men det er trygt bare at have en person med, som man kan snakke tingene igennem med bagefter. Det tror jeg er vigtigt at forholde sig realistisk til i stedet for at lukke øjnene og sige, at her er ikke noget problem. Det er utrolig vigtigt, at vi diskuterer, hvad vi gør ved det problem.

En vej at gå kunne også være, at vi adskiller myndighed og vejledning, hvilket vi også har været lidt inde på i diskussionen tidligere i dag,

altså at sagsbehandleren ikke skal sidde og være både rådgiver og vejleder med dybt personlige problemer for folk og samtidig være den, der skal kontrollere.

Da Socialudvalget for et par år siden var i Island, var det jo noget af det, socialforvaltningen i Island sagde til os. Lederen af socialforvaltningen i Reykjavik kunne simpelt hen ikke forestille sig, at sagsbehandlerne skulle kunne være kontrollører af de folk, de samtidig skulle sidde og hjælpe.

Det kunne være, det var det, vi skulle drøfte nærmere i Retsudvalget for at se, om det er den vej, vi skal gå, altså adskille myndighedskontrolfunktionen fra rådgiver-vejleder-funktionen. For der er et problem, som vi er nødt til at gøre noget ved, hvis vi skal sikre en ordentlig retssikkerhed for de mennesker.

Som sagt synes jeg, at vi skal tage det med ind i de drøftelser, vi skal have. Vi ser nødig, at det går den her vej, men det kan være den eneste udvej, hvis flertallet, som det ser ud lige nu, ikke er med på, at der skal findes nogle andre løsninger for at ændre på retssikkerheden og styrke borgernes retssikkerhed. Så vil det gå den her vej, selv om socialministeren siger, at hun ikke ønsker det.

Formanden:

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Thomas Krog.

Thomas Krog (SF):

Jeg vil sige tak for debatten. Tak for de trods alt mange bemærkninger, der har været i retning af, at her reelt er et problem; at der reelt er nogle ting, der bør ses på.

Til Socialdemokraterne vil jeg sige, at jeg også havde ønsket, at jeg kunne have tallene på landsplan med i det her. Det er flere måneder siden, jeg har bedt om at få nogle tal, der kunne dokumentere, at det ikke bare ser skidt ud i Nordjylland, men faktisk også belyser, hvordan det ser ud på landsplan. Jeg forventer dem en af de nærmeste dage, og det er klart, at de tal kommer til at indgå i den udvalgsbehandling, der vil være af det her forslag.

Så til det, den radikale ordfører sagde, om, at det måske ikke er det samme land, vi lever i. Sådan kan jeg til gengæld godt have det, ikke mindst i forhold til socialministeren, der, synes jeg, lukker øjnene for et reelt problem ved at henvise til, at vi har en paragraf i det her land, som siger, at kommunerne skal tage hånd om de

mennesker, der er, og at sådan bør det være. Det er ikke den virkelighed, jeg oplever. Det er ikke den virkelighed, nogle af de mennesker, som jeg har lyst til at hjælpe, oplever.

Jeg er fuldstændig enig med Enhedslistens ordfører i, at det allerbedste ville være, at vi var det her helt foruden, at det her var unødvendigt at snakke om. Men igen vil jeg sige, at det ikke er virkeligheden.

Jeg vil godt advare lidt eller i hvert fald sige, at man skal tænke sig grundigt om, inden man adskiller myndighed og vejledere. Det har i de kommuner, hvor man har forsøgt sig i den retning, givet nogle voldsomme frustrationer for de mennesker, som jo faktisk sidder der med en sagsbehandler, der siger: Jamen vi gør bare sådan og sådan her. Det kan være at indstille til en førtidspension, eller hvad det nu er, som det handler om for den enkelte, og så oplever vedkommende bagefter at blive underkendt. Og så spørger vedkommende: Var det ikke kommunen selv, der sagde, at det var det her, vi skulle gøre? Det er i hvert fald nogle overvejelser, man skal have med i den sammenhæng.

Så til fleksjob. Den konservative ordfører mente ikke, at fleksjob ligesom var en del af det her forslag. Nu har jeg selv nævnt det. Dansk Folkepartis ordfører, synes jeg, blandede fleksjob og førtidspension lidt sammen. Det, der var min pointe ved at nævne fleksjob i den her sammenhæng, er den forskelsbehandling, der her gøres. Man siger til kommunerne, at man straffer kommunerne økonomisk, hvis de ikke laver en ordentlig sagsbehandling – hvis kommunerne laver noget, der kan koste statskassen penge, skal man straffe dem, der ikke kan gøre det ordentligt – men hvis kommunerne gør noget, som koster de her mennesker penge, hvis kommunerne laver en dårlig sagsbehandling, som gør, at folk må gå på nedsat kontanthjælp i flere år i stedet for at blive visiteret til et fleksjob – ja, jeg kender eksempler på det – så kan kommunerne gøre det fuldstændig uden økonomisk risiko.

Kl. 14.45

Jeg kan virkelig godt undre mig over, hvorfor man synes, at det er godt at motivere kommunerne til en ordentlig sagsbehandling, når det koster staten penge, mens man ikke synes, at det er i orden at gøre det, når det koster borgerne penge. Den forskelsbehandling synes jeg egentlig godt at jeg kunne tænke mig en forklaring på af ministeren.

Ministeren lægger også op til, at de færre kommuner skal være en løsning på problemet. Nu har vi i løbet af dagen snakket en hel del om, hvad der skal være dokumentation for. Jeg har forsøgt i hvert fald inden for det nordjyske igennem flere år at finde dokumentation for, at problemet med retssikkerheden, problemet med de folk, som ikke får deres ret ude i kommunerne og bliver tabt i de sociale systemer, er mindre i kommuner af en vis størrelse. Det er ikke lykkedes mig.

I det nordjyske har eksempelvis Aalborg Kommune igennem flere år ret præcis været et gennemsnit for kommunerne. Der er nogle små kommuner, hvor det er helt galt, der er nogle små kommuner, hvor det er godt. Uanset hvor meget jeg har ledt efter, at lige præcis kommunens størrelse skulle være en grund til, at sagsbehandlingen blev bedre, kan jeg ikke finde nogen som helst sammenhæng.

Så kommer der også fra forskellig side argumenter om, at det her kan man ikke have, fordi det fortsat skal være gratis at klage i det sociale system. Så vil jeg bare sige: Prøv lige at læse forslaget. Forslaget her handler jo ikke om at ændre strukturerne; forslaget her er alene et spørgsmål om at skulle hjælpe nogle af de mennesker, som er kommet i klemme. De mere grundlæggende ting, nemlig om der er nogle problemer – det mener jeg sådan set der er – burde man jo henlægge til en retssikkerhedskommission at få set på. Men som sagt er det ikke en del af det her forslag.

Når nu vi ser på tallene, er de eneste tal, jeg har fået på landsplan, tal om sygedagpenge. De er fra 2004, hvor vi i Nordjylland, hvilket også står i beslutningsforslaget, var kommet op på de her 46 pct. af klagerne, som fik helt eller delvis medhold i de sociale nævn. Der var tallet på landsplan 34 pct.

Hvis man ser på samtlige sager i Nordjylland, kan jeg også sige, at når det kommer op nu, er det jo, bl.a. fordi antallet af mennesker, der kommer i klemme, er stigende. Det gælder ikke kun på sygedagpengeområdet, det gælder helt generelt. Det er altså spørgsmål om hjemmehjælp, spørgsmål om hjælp til forskellige handicap, spørgsmål om hjælp i forhold til førtidspension, spørgsmål om hjælp i forhold til revalidering, kontanthjælp osv. Det er helt generelt på det sociale område, at nogle mennesker er kommet i klemme.

Jeg vil også godt have lov til, netop fordi der er sådan en løs snak om, at det sikkert går, at

komme med nogle konkrete eksempler på nogle konkrete mennesker, som faktisk er kommet i klemme i det system, som vi har i dag.

Jeg kender en dame, som i efteråret 2004 fik stoppet sine sygedagpenge. Hun klagede over det og fik af det sociale nævn medhold i, at kommunen ikke havde gjort sit arbejde ordentligt, sagen blev hjemvist. Kommunen gjorde ikke rigtig mere ved det, så hun klagede igen, og det sociale nævn fastholdt det, de sagde første gang, nemlig at det selvfølgelig var forkert. Nu ligger kommunen så igen med en sag, som den ikke har truffet afgørelse om. Der er altså en dame, som siden efteråret 2004 har været uden forsørgelse, men ikke har fået nogen afgørelse i sin sag.

Kl. 14.50

Det er klart, at der er nogle økonomiske problemer, der følger af pludselig at være uden forsørgelse. Hvad gør sådan et menneske? Jamen man burde i det mindste kunne stille en advokat til rådighed for de mennesker, som gang på gang klager og får ret i det sociale nævn, men hvor kommunen ikke vil gøre noget ved det. Det er fuldstændig frustrerende, det er fuldstændig håbløst, at sådan et menneske er fanget i det her system uden at kunne få sin ret, og som kommer til at stå uden forsørgelse. Det er en umenneskelig behandling.

Jeg vil også, som jeg kort fik nævnt til ministeren indledningsvis, nævne en anden sag, hvor et menneske får stoppet sine sygedagpenge – helt uberettiget, for hun ville gerne have haft et fleksjob. Så siger kommunen til hende, da hun står der frustreret og siger, at hun ikke kan klare det økonomisk: Jamen du kan få forlænget sygedagpengene, hvis du ansøger om en førtidspension på det foreliggende grundlag.

Det gør damen så, og da afgørelsen kommer de her par måneder efter, er det en ganske korrekt afgørelse, der siger, at hun ikke er berettiget til førtidspension. Så klager hun. Der går i alt et halvt års tid, før det sociale nævn træffer en afgørelse om, at hun selvfølgelig ikke har ret til den her førtidspension, som hun egentlig aldrig har ønsket.

Men samtidig siger nævnet selvfølgelig, at hun ikke har klaget rettidigt over stoppet for sygedagpenge. Jamen det her menneske står uden forsørgelse i et halvt år, alene fordi hun ikke har fået det rigtige råd på det rigtige tidspunkt. Er det en retstilstand, vi gerne vil leve med i Danmark? I SF synes vi det selvfølgelig ikke.

I SF mener vi faktisk, at de her mennesker skulle have haft mulighed for at få hjælp. Og samtidig skal kommunerne have den, skal vi ikke bare sige tilskyndelse til at lave en ordentlig sagsbehandling, at der er en risiko for, at de kan komme til at betale advokatombkostninger i de sager, de taber. Det ville være motiverende både for de mennesker, der oplever den her store frustration, som går psykisk ned på det, og det vil også være motiverende for de kommuner til måske at afsætte lidt flere ressourcer til at give de her sagsbehandlere nogle ordentlige vilkår, som så videre kan betyde, at de mennesker, som det faktisk går ud over, også får nogle ordentlige vilkår.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 122:

Forslag til folketingsbeslutning om kommunal anvisningsret i privat udlejningsbyggeri.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsat 6/4 2006).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Enhedslisten har genfremsat et beslutningsforslag om kommunal anvisningsret i privat udlejningsbyggeri, som vi senest behandlede i Folketinget i november 2004, og som jo i høj grad ligner de beslutningsforslag, der tidligere er fremsat af Enhedslisten og SF. Der har ikke tidligere været flertal for beslutningsforslagene.

Formålet med forslaget er at skaffe kommunerne flere muligheder for at anvise boligsøgende en lejlighed. Forslaget vil tvinge de private udlejere til at stille hver fjerde ledige lejlighed til rådighed for kommunal anvisning.

Enhedslisten begrundet forslaget med, at regeringens boligpolitik ikke afhjælper boligman-gelen, og at regeringens ghettoindsats må forventes at føre til flere afslag til boligsøgende på venteliste. Samtidig peger Enhedslisten på, at det er en håbløs udvikling, at huslejeniveauet i almene boliger visse steder er så højt, så kommunerne ikke må anvise boligsøgende til de ledige boliger, fordi huslejen rammer kontant-hjælpsloftet.

Kommunerne har mulighed for at købe anvisningsret til private udlejningsboliger. Hidtil er loven, lov om kommunal anvisningsret til private udlejningsejendomme, ikke blevet anvendt ret meget. Det var bl.a. baggrunden for, at regeringen i foråret 2005 som led i udmøntningen af strategien mod ghettoisering valgte at ændre loven.

Ved ændringen blev loven målrettet en løsning af boligsociale problemer i de kommuner, hvor der som led i bekæmpelsen af ghettoproblemer anvendes kombineret udlejning i det almene boligbyggeri. Der er tale om kommuner, hvor der er almene afdelinger med en stor del af beboere uden for arbejdsmarkedet.

Målet for ændringerne af loven er, at der indgås flere frivillige aftaler mellem kommunerne og de private udlejere. Derfor er den statslige refusion hævet til 30.000 kr. pr. lejlighed, samtidig med at reglerne er gjort mere fleksible, så udlejeren selv kan udpege, hvilke specifikke lejligheder der skal kunne anvises til.

I øjeblikket er det kun Korsør Kommune, som har indberettet sin beslutning om at anvende kombineret udlejning, og jeg er bekendt med, at også borgerrepræsentationen i Københavns Kommune har truffet beslutning herom. I betragtning af kommunalreformens ikrafttræden den 1. januar 2007 er jeg ikke overrasket over, at flere kommuner ikke er med på nuværende tidspunkt.

Kl. 14.55

Jeg havde selvfølgelig gerne set, at flere havde truffet beslutning om at anvende regelsættet, men de nye kommunalbestyrelser skal jo have den fornødne tid til at vurdere, om der er behov for at sætte reglerne i anvendelse. I den sammenhæng skal de også vurdere, om der er yderligere behov for at få anvisningsret til privat ud-